

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg biskop

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Dato: 15.05.2012

Vår ref: 11/495-6 EFZ

Deres ref: 201200235

Høring. Forslag om midlertidig lov om etablering av foreldreskap for barn i Norge født av surrogatmor i utlandet

Innledning

Formålet med forslaget til ny midlertidig lov er «å sikre at barn i Norge som er født av surrogatmor i utlandet, får etablert juridiske bånd til en eller begge av sine omsorgspersoner...». Det synes klart at nåværende lovverk (barneloven og adopsjonsloven) ikke ivaretar disse barnas juridiske rettigheter på en tilstrekkelig god måte.

Det er et viktig prinsipp å ivareta hensynet til barnas beste og barns behov for rettslig tilknytning til sine omsorgspersoner. Forslag om en midlertidig lov er ment å ivareta dette. Lovens midlertidighet indikerer at man ønsker å løse utfordringer knyttet til foreldreskap for de barna som er kommet til Norge, født av surrogatmor i utlandet. Loven gjelder kun for barn som allerede er i Norge. Det er satt tidsfrist for å fremme søknad (1.1.2014). Loven vil oppheves 1.1.2015.

På den bakgrunn mener Tunsberg biskop at forslaget til midlertidig lov på dette saksfeltet er en sakssvarende måte å løse utfordringer knyttet til aktuell sak om surrogati og barns rettigheter i Norge. Jeg understreker slik saksframlegget i forslag til ny midlertidig lov sier; at «midlertidige overgangsordninger om foreldreskap hjemlet i forskrift og lov skal ikke danne presedens» for videre utredning av spørsmål knyttet til surrogati og eventuelle nye lovbestemmelser om dette.

Høringsforslagets forslag

Ny midlertidig lov bygger på adopsjonsloven, men gjør unntak i forhold til denne. En forstår unntaksregelen som ledd i å løse ovennevnte problemer og ikke som prinsipp som kan gjøres gjeldende i eventuell ny lov.

Formålet med forslag til ny midlertidig lov, §1, støttes. De krav som stilles til dokumentasjon/bekreftelse, samt uttalerett fra berørte parter som er nevnt i forslaget, er nødvendige med sikte på å avklare forhold om foreldreskap.

Forslaget legger en kraftig føring for vurderingen av barnas beste. Det innebærer at vilkår som er nedfelt i adopsjonsloven gjøres gjeldende, med unntak av definerte unntaksbestemmelser.

Paragraf 12 i adopsjonsloven skal også gjelde for den nye midlertidige loven. Det innebærer at barnet fra fylte 18 år «har krav på å få opplyst hvem de opprinnelige foreldre er». Lovregulering knyttet til assistert befruktning ved bruk av surrogatmor i utlandet kan gjøre det vanskelig å følge opp denne paragrafen. Høringsforslaget nevner 14 forskjellige kombinasjoner av personer og kjønnsceller. Bruk av surrogatmor kan også innebære kjøp av sæd og egg i ulike varianter, en situasjon som bryter med lovforslagets intensjon om å ivareta barnas beste. Det kan også bryte med barnelovens bestemmelse om fastsettelse av farskap til barnet.

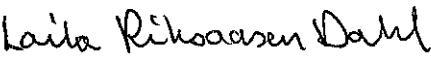
Konklusjon

Tunsberg biskop støtter forslaget anliggende om å sikre barnas juridiske rettigheter.

Sak om surrogati er kompleks og reiser en rekke etiske spørsmål som det vil være viktig å belyse når utredning av spørsmål knyttet til surrogati og eventuelle nye lovbestemmelser skal behandles.

Vi vil understreke at praksisen med surrogati er noe vi stiller oss sterkt kritiske til. Det bør være et viktig anliggende for Norge, i perspektivet «barnas beste», å aktivt samarbeide med andre nasjoner for å forebygge bruken av surrogati i utlandet.

Med vennlig hilsen

Laila Riksaasen Dahl
biskop

Hans Erik Ruud
rådgiver kirkefag og kompetanse